

2016-04-08

Kultur-, demokrati- och fritidsförvaltningen

Dnr Kdn 2016/47

Trygghetsskapande program för Järfälla kommun - remiss**Förslag till beslut**

Kultur-, demokrati- och fritidsförvaltningens skrivelse överlämnas till kommunstyrelsen som nämndens eget remissvar.

Ärendet i korthet

Kommunstyrelseförvaltningen har tagit fram ett förslag till trygghetsskapande program för Järfälla. Förslaget till program ger en grund och en inriktning för det trygghetsskapande inklusive brottsförebyggande arbetet i kommunen. Förvaltningen ställer sig positiv till att programmet utgör ett ramverk för hur kommunen ska arbeta trygghetsskapande och brottsförebyggande. Förvaltningen redogör även för vissa insatser i sin verksamhet som de anser har trygghetsskapande effekter.

Handlingar

- 1 Förvaltningens tjänsteskrivelse 2016-04-08.
- 2 Remissutgåva –trygghetsskapande program för Järfälla kommun

Bakgrund

Kommunstyrelseförvaltningen har tagit fram ett förslag till trygghetsskapande program för Järfälla. Uppdraget att ta fram programmet gavs vid kommunfullmäktiges beslut för budget 2016 och 2017. Fullmäktige avsatte också ytterligare 1 mnkr utöver befintliga medel för det brottsförebyggande arbetet.

Förslaget till program ger en inriktning för det trygghetsskapande inklusive brottsförebyggande arbetet i kommunen. Programmet ger ramarna för hur det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet ska bedrivas och hur det ska kunna utvecklas och stimulera till trygghetsskapande insatser.

Programmet föreslår att de kommunala nämnderna årligen rapporterar genomförda trygghetsskapande insatser samt eventuella förslag till utvecklingsinsatser inom området till det kommunala brottsförebyggande rådet

Vidare föreslås att det kommunala brottsförebyggande rådet utökas vad gäller representation genom att samtliga gruppledare i kommunstyrelsen adjungeras till rådets möten. Dessutom föreslås kommundirektören väljas in i rådet.

Kommunstyrelseförvaltningens roll i rådet föreslås förstärkas genom att personal från förvaltningen innehar sekreterarskapet för rådet.

Programmet anger också att samtliga av kommunens nämnder har ett ansvar för att arbeta trygghetsskapande och brottsförebyggande.

Ett uppdrag riktat till kommundirektören att ta initiativ till ett lokalt trygghetsskapande nätverk, kallat "Järfällaandan", föreslås också.

Överväganden

I sina remissvar anmodas samtliga nämnder att besvara följande tre frågeställningar:

Vilka insatser genomför nämnden idag där det finns ett brottsförebyggande eller trygghetsskapande syfte enligt programmets beskrivning?

De flesta av nämndens verksamheter har inte som primärt syfte att vara trygghetsskapande eller brottsförebyggande men många av dem har den effekten. Nedan exemplifieras några av nämndens insatser.

Att vara föreningsaktiv har exempelvis genom bred forskning visat sig vara en skyddsfaktor mot en destruktiv livshållning. Nämnden stöttar kommunens föreningar som bedriver verksamhet för barn och ungdomar med ekonomiska bidrag, subventionerade anläggningstaxor med mera.

Starten av Café Valvet, en lokal i Jakobsbergs centrum för åldersgruppen 16 år och äldre, har visat sig ha betydelse för upplevelsen av trygghet i centrummiljön. Ett flertal av de ungdomar som nu besöker Valvet, vistades tidigare utomhus i centrumområdet under kvällstid och gärna samlade i gäng. Vissa centrumbesökare, boende och affärsidkare upplevde dessa ungdomssamlingar som en otrygghetsfaktor. Numera har Café Valvet denna samlande funktion och ungdomarna knyter dessutom positiva vuxenkontakter på Valvet. Tilläggas ska att något statistiskt samband mellan de tidigare samlingarna av ungdomar och anmälda brott i centrumområdet inte funnits, utan det har varit frågan om en upplevelse av otrygghet.

I det samverkansavtal mellan polisen och Järfälla kommun som gällde fram till våren 2015 hade fritidsgårdarna en nyckelroll i och med att de arbetade utifrån "Linköpingsmodellen" när det gällde ungdomar i deras verksamhet som de hyste oro för vad gällde droger och kriminalitet. "Linköpingsmodellen" innebär att det sker en kommunikation mellan fritidsgårdens personal och polisen kring oron samt att föräldrar/vårdnadshavare engageras i ett nästa steg.

Två sporthallar i kommunen har sedan ett antal år tillbaka upplåtits på lördagskvällar till så kallad öppen "Drive-In verksamhet". I Jakobsbergs sporthall har Järfälla Basket haft öppen basketverksamhet. I Kallhälls sporthall har föreningen Edessa haft fotbollsverksamhet. Verksamheten har i regel pågått på lördagskvällar klockan 18-23/24 och det har inte krävts något medlemskap för att komma och spela. Ledare från föreningen har alltid funnits på plats. Verksamheten har stöttats ekonomiskt av kultur-, demokrati- och fritidsnämnden.

De senaste tio åren har nämnden ekonomiskt stöttat de Järfällaföreningar som nattvandrar på helger. Det har rört sig om cirka 8-10 föreningar per år som varit aktiva. Förutom att ha personliga kontakter med vuxna och ungdomar har de som

vandrat haft uppdraget att rapportera klotter, trasig belysning, förvuxet sly, träd som behöver beskåras, sopdumpning, allmän skadegörelse, skadade eller felriktade skyltar med mera. Allt detta har om det åtgärdas betydelse för en upplevelse av en tryggare miljö.

Fritidsgårdarna har även haft fritidsledare schemalagda på Jakobsbergs bibliotek vid vissa tidpunkter. Bakgrunden är en upplevd otrygghet bland viss personal och vissa besökare på grund av att ungdomar vid ett par tillfällen haft biblioteket som träffpunkt. Det har ibland givit upphov till ordningsstörningar och i några fall som en följd av detta konfrontation mellan ungdomar och bibliotekspersonal/besökare. Fritidsledarna har haft som uppgift att knyta kontakt med ungdomarna och få igång en konstruktiv dialog med dem.

Vilka ytterligare insatser ser nämnden behov av inom området?

Då Järfälla nu expanderar kraftigt vad gäller invånarantal och byggande av bostäder, arbetsplatser med mera är det viktigt att trygghets- och brottsförebyggande aspekter finns med kontinuerligt i denna process. Grunden måste vara en samhällsplanering som tänker helhet när det gäller boende-, fritids- och kommersiella miljöer. Det ska exempelvis finnas förutsättningar för möjlighet till organiserade och spontana aktiviteter samt naturliga mötesplatser i såväl närmiljön som i centrala lägen. Viktigt också att de kommersiella kvarteren har ett folkliv även efter ”stängning” och inte blir folktomma otrygga stora ytor.

Speciellt viktigt är att dessa aspekter vägs in vid de förtätningar som nu sker i kommunens miljonprogramsområden. Dessa miljöer är en gång byggda för att vara boendemiljöer i förort och inte det som förtätningarna i mångt och mycket nu syftar till ”en stad”. Det är oerhört viktigt att det som var viktiga beståndsdelar i boendemiljön vid miljonprogramsbyggena och förortstanken – överblickbarhet, siktlinjer, öppna gröna ytor, säkra gårdar, lek- och aktivitetsytor etc – även klaras av vid förtätningarna. Att det byggdes på det sättet var resultatet av just ett trygghets- och säkerhetstänk, mot bakgrund av de höga exploateringsstal som miljonprogramsbyggandet genererade. Detta måste klaras även när vi bygger stad i boendemiljöer som från början var ämnat till något annat.

Hur ser nämnden på den struktur för årlig åiterrapportering av insatser som beskrivs i programmet?

Förvaltningen ser positivt på förslaget om årlig åiterrapportering till det kommunala brottsförebyggande rådet. Rådet får en helhetsbild av läget i kommunen som kan bidra till att rådets strategiska roll kan förstärkas.

Synpunkter

Förvaltningen ser en fördel med att programmet utgör ett ramverk för det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete som nämnderna ska bedriva. Förvaltningen anser detta vara en fullt tillräcklig styrning. De kommunala nämnderna kan utifrån ramverket och de kommungemensamma målen inom området konkretisera åtgärder utifrån den speciella verksamhet de bedriver. Vissa av nämnderna har en tonvikt åt situationella åtgärder i sin verksamhet och hos andra är de sociala åtgärderna övervägande.

Nämndernas redovisning av arbetet inom området, rapportering från lokalt nätverk samt uppföljning och utvärdering av överenskommelser, särskilda insatser, trygghetsutveckling kommer ge rådet förutsättningar att ha en tydlig helhetsbild av hur situationen ser ut Järfälla.

Förslaget ger också det kommunala brottsförebyggande rådet en tydligare strategisk roll. Att inrapportering från nämnderna sker till rådet ger dem också en profil som den sammanhållande aktören inom området.

Ett framgångsrikt lokalt nätverk inom området kan även innebära att det sker en samordning av operativa insatser även i lokalsamhället.

Barnkonsekvensanalys

1. Kommer beslutet att beröra barn och ungdomar, nu eller i framtiden?

Ja, målet är att alla åldersgrupper i kommunen ska beröras av genomförandet av programmets intentioner.

2. Innebär beslutet att barns och ungas bästa sätts i främsta rummet?

Barn och unga är en prioriterad grupp i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet.

3. Har barn och unga fått uttrycka sin mening?

Nej, inte i detta ärende.

Ekonomiska konsekvenser

Trygghetsskapande och brottsförebyggande insatser förutsätts ligga inom verksamheternas ordinarie verksamhet och således ske inom befintlig budgetram. Kommunstyrelsens anslag för brottsförebyggande verksamhet kan användas för att finansiera utvecklingsprojekt och aktiviteter som bedöms ligga utanför ordinarie verksamhet.

Slutsatser

Kultur-, demokrati- och fritidsförvaltningens föreslår att förvaltningens skrivelse överlämnas till kommunstyrelsen som nämndens egen.

Torbjörn Neiman
Kultur- och fritidsdirektör

Bo Majling
Programchef

Expedieras

Kommunstyrelseförvaltningen
Idrott och fritid
Järfälla fritidsgårdar
Järfälla Bibliotek
Järfälla Kultur